

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Gmina Międzychód

Skróty użyte w Programie

Skrót	Rozwinięcie
UMiG	Urząd Miasta i Gminy
ZI	Zespół Interdyscyplinarny
GKRPA	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej

Spis treści

WPROWADZENIE	3
ROZDZIAŁ I.....	7
1.1. Charakterystyka gminy.....	7
1.2. Sytuacja demograficzna	8
1.3. Problem przemocy w rodzinie na terenie gminy Międzychód	8
1.3.1. Ujawnione przypadki przemocy w rodzinie.....	9
ROZDZIAŁ II	14
2.1. Podmioty przewidziane do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	14
2.2. Analiza SWOT	16
ROZDZIAŁ III.....	18
3.1. Adresaci Programu	18
3.2. Celem głównym Programu jest:	18
3.3. Realizatorzy Programu	22
3.4. Przewidywane efekty realizacji Programu	22
3.5. Finansowanie Programu	22
3.6. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026.....	23
3.7. Ewaluacja Programu.....	24
Spis tabel i wykresów.....	27

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym jego osobowość, poglądy i system wartości. Więzy łączące jej członków powinny być trwałe i opierać się na wzajemnym zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa. Dom rodzinny powinien być zatem miejscem, do którego chętnie wracamy. Jednak dla wielu osób nie jest on spokojną przystanią, miejscem w którym znajdujemy akceptację, zrozumienie a wręcz przeciwnie kojarzy się z cierpieniem fizycznym, psychicznym, emocjonalnym. Przyczyny stosowania przemocy w rodzinie mogą być różne. Mogą one wynikać z przyczyn osobistych, z frustracji, stresu, z uzależnienia, z zaburzeń psychicznych, braku więzi emocjonalnych i brutalności w domu rodzinnym. Ponadto przyczyn tego zjawiska można także dopatrywać się w tradycjach, zwyczajach i przekonaniach funkcjonujących w naszym społeczeństwie. Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem trudnym do ujawnienia w związku z tym, że osoby doświadczające przemocy w rodzinie boją się, wstydzą, często nie wierzą w skuteczność pomocy. Nie bez znaczenia jest fakt, że „ofiary” i „sprawcy” łączą bliskie więzi rodzinne i emocjonalne. Przemoc w rodzinie może być przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Niejednokrotnie przemoc w rodzinie prowadzi do naruszeń norm moralnych i prawnych. Osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie są zarówno dorośli, jak i dzieci, natomiast osobami stosującymi przemoc są zazwyczaj osoby dorosłe – zdecydowanie częściej mężczyźni niż kobiety.

W odniesieniu do zachowań przemocowych w rodzinie zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu. Pierwszą jest intencjonalność, co oznacza, że postępowanie sprawcy nie jest przypadkowe, ma charakter świadomego i zamierzonego działania. Drugim równoległym mechanizmem jest wykorzystanie przez sprawcę nierównowagi sił fizycznych, psychicznych, ekonomicznych do wymuszenia na osobie bliskiej pożądanego zachowania. Trzecia cecha to uderzenie w dobro drugiej osoby, naruszenie jej wolności osobistej i godzenie w jej podstawowe prawa. Ostatnia cecha to spowodowanie konkretnej szkody psychicznej bądź fizycznej, zadawanie bólu i cierpienia¹.

Za specjalistami z Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie możemy wskazać następujące rodzaje przemocy:

- 1. Fizyczną** – jej istotą jest naruszenie nietykalności fizycznej polegające na zachowaniach intencjonalnych prowadzących do uszkodzenia ciała lub niosących takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz - tzw. „policzek”, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.
- 2. Psychiczną** – polega na naruszeniu godności osobistej. Osoba stosująca przemoc psychiczną wykorzystuje groźby, poniżanie, obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, nieliczenie się z uczuciami, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, krzywdzenie zwierząt, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Celem nadrzędnym tego rodzaju zachowań jest sprawowanie kontroli nad ofiarą.
- 3. Seksualną** – to działanie mające na celu naruszenie sfery intymnej drugiego człowieka. Polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. 2020 r., poz. 218).

warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu. Do najczęstszych zachowań przemocowych w tej sferze należą: wymuszanie pożycia, dotykanie w sposób dwuznaczny, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie sprawności seksualnej, wyglądu, itp.

4. Ekonomiczną – jej istotę stanowi naruszenie własności drugiej osoby. Wiąże się z celowym niszczeniem dóbr materialnych, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby. Do najbardziej rozpowszechnionych działań w ramach przemocy ekonomicznej należą: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek „na wspólne konto”, sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, zmuszanie do spłacania długów, itp.

5. Zaniedbanie – polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb emocjonalnych, fizycznych i materialnych, np. niedawaniu środków na utrzymanie, pozbawianiu jedzenia, ubrania, schronienia, braku pomocy w chorobie, nieudzieleniu pomocy, uniemożliwianiu dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, kuchni, łazienki, łóżka, toalety, itp.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych każdej gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zatem redakcja niniejszego dokumentu stanowi wypełnienie jednego ze wskazań ustawy, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy w rodzinie występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy gminy Międzyzłoty. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, jak i stosującym przemoc w rodzinie.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do sprawców oraz ofiar przemocy w rodzinie. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Wiążące akty prawne

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 218 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 poz. 1876);
- Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 821);
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1492);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 322 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. 2020 poz. 713 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057);
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 360 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1359);
- Ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks karny (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 30 z późn. zm).

Ponadto Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020;
- Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021;
- Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2018-2022;
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020.

Zasady działania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, stosującym przemoc w rodzinie oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie niniejszy dokument oparty został na zasadach:

1. Wzajemnej współpracy i współdziałania organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych (zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działaniu pożytku publicznego i o wolontariacie oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej), a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemocy w rodzinie i jej negatywnych następstw.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

---

2. Jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie z poszanowaniem godności osoby.
3. Szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich prawa do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

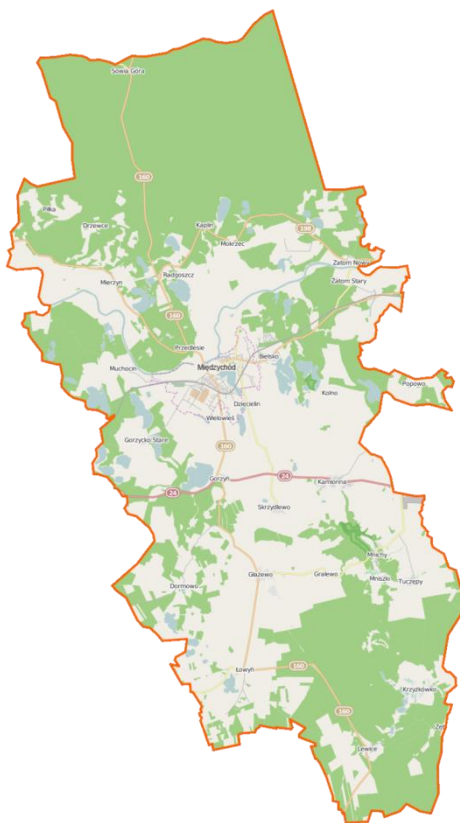

ROZDZIAŁ I

1.1. Charakterystyka gminy

Gmina Międzychód położona jest na terenie województwa wielkopolskiego (do 1998 roku w województwie gorzowskim). Jest to gmina miejsko-wiejska. Znajduje się w zachodniej części powiatu międzychodzkiego. Graniczy od północy z Gminą Drezenko (woj. lubuskie), od wschodu z gminami Sieraków, Kwilcz i Lwówek (woj. wielkopolskie), od południa z gminą Miedzichowo (woj. wielkopolskie), a od zachodu z gminami Pszczew, Przytoczna i Skwierzyna (woj. lubuskie).

Mapa 1. Mapa gminy Międzychód

Gmina Międzychód jest największą z 4 gmin powiatu międzychodzkiego i jedną z 226 gmin województwa wielkopolskiego (8 co do wielkości). Zajmuje powierzchnię 307,04 km² (30,704 ha) co stanowi 41,7% powierzchni powiatu i 1,0% powierzchni województwa. Gmina wyróżnia się w Wielkopolsce bardzo dużym kompleksem terenów leśnych, gdyż ponad połowa obszaru gminy to lasy i grunty leśne (16,191 ha w 2014 roku). Jest to piąty wynik w województwie wielkopolskim pod względem powierzchni lasów. Użytki rolne obejmują obszar 11,627 ha, co stanowi 37,9% powierzchni ogólnej gminy. Natomiast wody zajmują około 4,2% powierzchni.

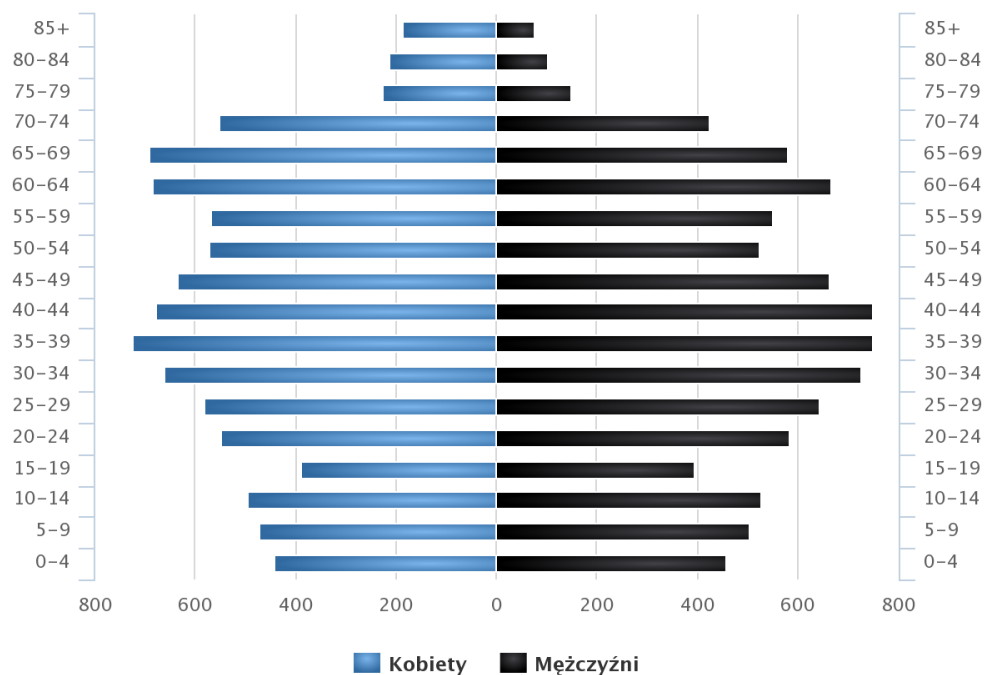
1.2. Sytuacja demograficzna

Gmina Międzychód ma 18 391 mieszkańców, z czego 50,6% stanowią kobiety, a 49,4% mężczyźni. W latach 2002-2019 liczba mieszkańców wzrosła o 0,8%. Średni wiek mieszkańców wynosi 40,8 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa wielkopolskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Gmina Międzychód ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -53 osoby. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -2,88 na 1000 mieszkańców Gminy. W 2019 roku urodziło się 162 dzieci, w tym 58,6% dziewczynek i 41,4% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,84 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. 60,6% mieszkańców gminy Międzychód jest w wieku produkcyjnym, 18,3% w wieku przedprodukcyjnym, a 21,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Piramida wieku mieszkańców gminy Międzychód, 2019

(Źródło: GUS)

1.3. Problem przemocy w rodzinie na terenie gminy Międzychód

Definicja przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie jest problemem złożonym i ma wiele definicji. Powszechnie przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki prowadzący do jej fizycznej, a także psychicznej szkody. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne osób dotkniętych przemocą”. Często przemocą w rodzinie

określa się „zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody”.

1.3.1. Ujawnione przypadki przemocy w rodzinie

Na przestrzeni lat 2017-2019 można zauważyć wahania liczby osób dotkniętych przemocą w rodzinie. W 2017 r. przemocy w rodzinie doznało 78 osób (39 kobiet, 3 mężczyzn i 36 dzieci), w 2018 r. 61 osób (38 kobiet, 1 mężczyzna i 22 dzieci), a w 2019 r. liczba ta wzrosła do 72 osób (47 kobiet, 11 mężczyzn i 14 dzieci).

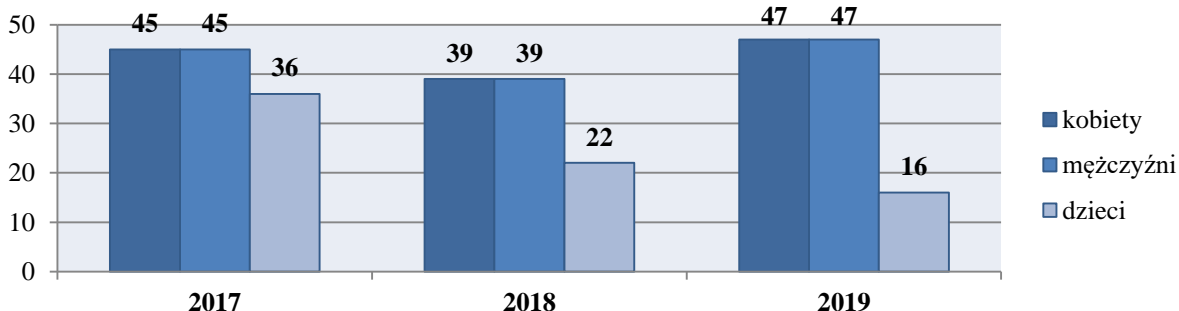
Tabela 1. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
OGÓLEM	78	61	72
kobiety	39	38	47
mężczyźni	3	1	11
dzieci	36	22	14

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

W latach 2017-2019 liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego wahała się. W 2019 r. pomocą ZI objętych było 47 kobiet i 47 mężczyzn oraz 16 dzieci. W porównaniu do roku 2017 i 2018 nastąpił wzrost liczby mężczyzn objętych pomocą ZI i jednoczesny spadek liczby dzieci objętych jego działaniami.

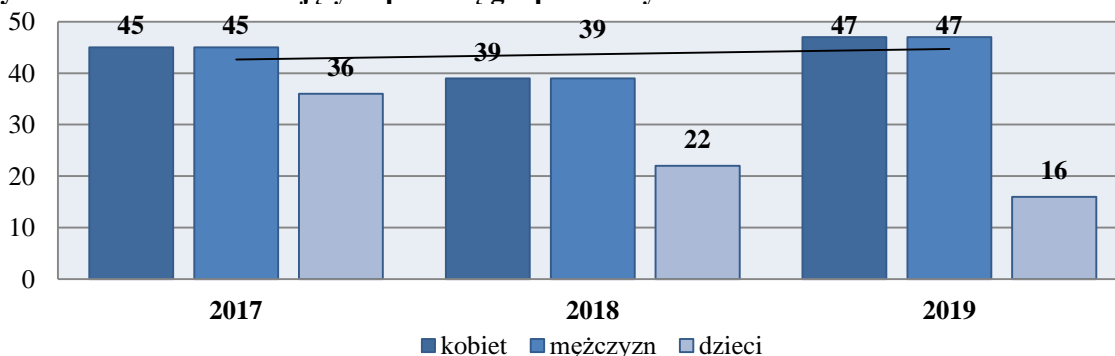
Wykres 1. Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w latach 2017-2019 była tożsama z liczbą osób objętych pomocą ZI. Szczegółowe dane zawarte są na poniższym wykresie.

Wykres 2. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w latach 2017-2019

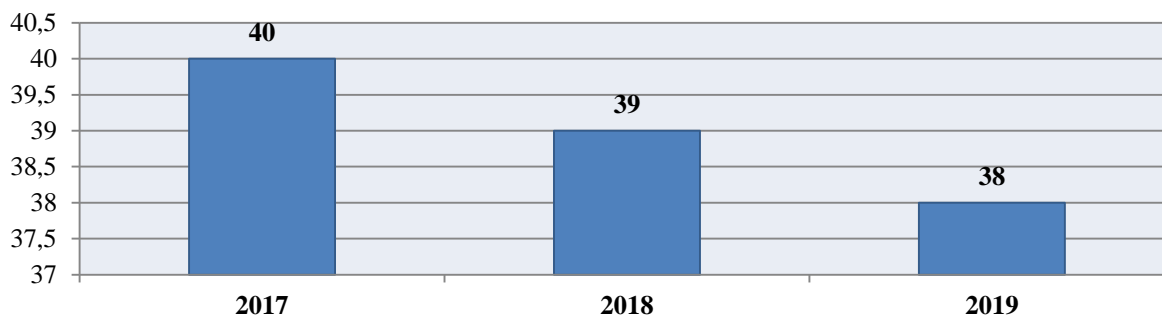
Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

W latach 2017-2019 w gminie Międzychód spadła nieznacznie liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. W 2017 r. procedurą „Niebieskie Karty” objętych było 40 rodzin, w 2017 r. – 39 rodzin, a w 2019 r. - 38 rodzin.

Wykres 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

W latach 2017-2019 możemy zauważyć, że liczba „Niebieskich Kart - A, - C, - D” stosowanych przez uprawnione podmioty wahała się między sobą. Poniżej zostały przedstawione szczegółowe dane.

Tabela 2. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

	2017	2018	2019
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – A” przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę.	2	5	2
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – C” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze.	42	36	47
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart – D” przez członków zespołu interdyscyplinarnego/grupy robocze.	45	39	47

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

W latach 2017-2019 r. możemy zauważyć, iż na podobnym poziomie oscylowała liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w porównaniu do lat poprzednich, z powodu braku zasadności podejmowanych działań oraz z powodu ustania przemocy w rodzinie. Szczegółowe zestawienie danych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”

	2017	2018	2019
Ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.	9	5	8
Rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowanych działań.	18	18	15

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

W związku z występowaniem przemocy w rodzinie w 2019 r. z pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, medycznego, prawnego, socjalnego oraz zawodowego i rodzinnego skorzystało 47 osób. Jest to wzrost w porównaniu do roku 2017 i 2018.

Tabela 4. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa

	2017	2018	2019
OGÓLEM	39	39	47
medycznego	2	1	2
psychologicznego	35	29	31
prawnego	30	21	29
socjalnego	14	25	28
zawodowego i rodzinnego	0	3	4

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

W latach 2017-2019 w gminie Międzyzychów doszło do sytuacji, gdzie odebrano dzieci z rodzin, w których dochodziło do bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z występowaniem przemocy w rodzinie. Miało to miejsce na podstawie art. 12a Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W 2017 r. odebrano 3 dzieci, w 2018 r. – 2 dzieci, a w 2019 r. – 1 dziecko.

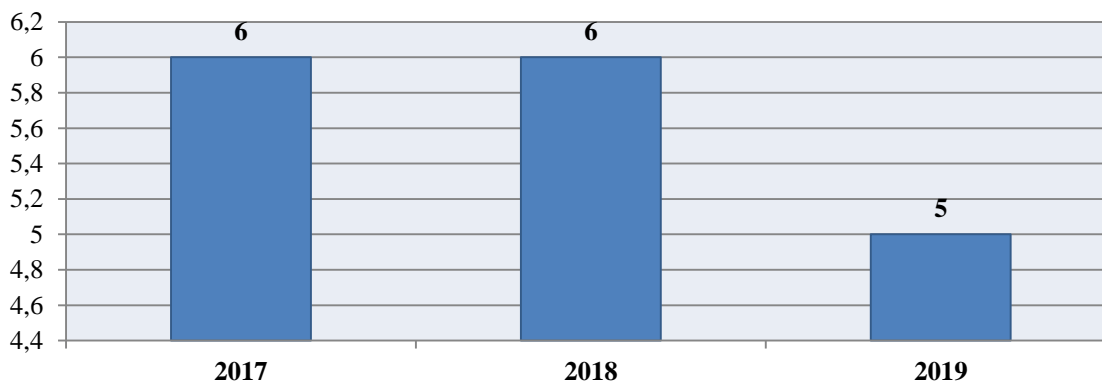
Tabela 5. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom

	2017	2018	2019
Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.	3	2	1

Źródło: Sprawozdanie realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2017-2019

Powodem do udzielania pomocy w rodzinach dotkniętych przemocą w latach 2017-2019 zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej było ubóstwo. W 2017 r. i w 2018 r. pomocą OPS objętych było 6 rodzin, natomiast 2019 r. liczba ta spadła do 5 rodzin.

Wykres 4. Liczba rodzin którym OPS udzielił wsparcia z powodu przemocy w rodzinie

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2017-2019

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

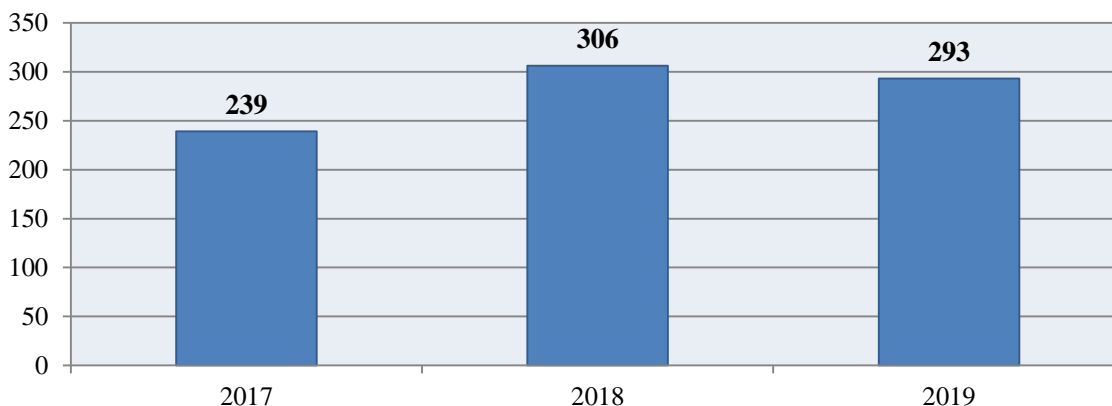
W ramach swoich kompetencji i zadań pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej, wykonują następujące czynności:

- przeprowadzają wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby,
- uruchamiają procedurę „Niebieskiej Karty”, poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie (nie wymaga to zgody osoby dotkniętej przemocą),
- przygotowują plan pomocy,
- monitorują efekty podjętych działań,
- pomagają w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych,
- udzielają poradnictwa socjalnego lub wskazują miejsca, gdzie można uzyskać szeroko rozumianą pomoc specjalistyczną np. prawną lub ze strony specjalisty do spraw przemocy,
- udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy,
- w uzasadnionych przypadkach udzielają pomocy finansowej (w formie zasiłków stałych, okresowych, celowych) oraz rzeczowej (np. odzież, żywność),
- informują o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym, wskazują zajmujące się miejsca pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym o możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, ośrodkach interwencji kryzysowej,
- w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa, powiadamiają organy ścigania,
- w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownicy socjalni wykonujący obowiązki służbowe, postępując zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie, mają prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Decyzja o odebraniu dziecka podejmowana ma być przez pracownika socjalnego wspólnie z policjantem, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką. O tym fakcie pracownik socjalny powinien niezwłocznie powiadomić sąd opiekuńczy (nie później niż w ciągu 24 godzin),
- mają obowiązek poinformować rodziców lub opiekunów prawnych bądź faktycznych dziecka o prawie do złożenia przez nich zażalenia do właściwego sądu opiekuńczego na odebranie dziecka oraz o możliwości złożenia zażalenia za pośrednictwem pracownika socjalnego bądź policjanta dokonującego odebrania dziecka (pouczenie o przysługujących w tym wypadku prawach należy wręczyć na piśmie); w przypadku, gdy rodzice lub opiekunowie dziecka zdecydują się złożyć zażalenie za pośrednictwem w/w pracownika socjalnego, powinien on niezwłocznie dostarczyć je do właściwego sądu opiekuńczego,
- biorą udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych powoływanych przez Burmistrza, a także tworzonych przez zespoły grupach roboczych,
- współtworzą, inicjują uczestniczą w przedsięwzięciach i w lokalnych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w 2019 r. przeprowadzili 293 interwencje domowe. W porównaniu do 2017 r. jest to znaczny wzrost podejmowanych działań (wzrost o 60 interwencji).

Wykres 5. Interwencje domowe Policji

Źródło: dane przesłane przez Komendę Powiatową Policji w Międzychodzie

Policjanci w ramach obowiązków służbowych, szkoleni są z zakresu postępowania z ofiarami przemocy w rodzinie, a także rozpoznawania przejawów przemocy. W ramach szkolenia korzystają z filmu instruktażowego „Przemoc w rodzinie”. Angażują się w akcje profilaktyczne realizowane wśród uczniów szkół ponadpodstawowych, których celem jest uwrażliwienie młodzieży na zjawisko przemocy w rodzinie.

Policjanci uczestniczą w realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego, jak również dzielnicowi regularnie odwiedzają rodziny dotknięte przemocą, co przedkłada się na poczucie bezpieczeństwa domowników.

W ramach współpracy instytucjonalnej, Policja kontaktuje się z przedstawicielami OPS, GKRPA oraz placówkami oświatowymi w celu minimalizacji skutków przemocy w rodzinie.

Działania profilaktyczne Zespołu Interdyscyplinarnego

W ramach działań profilaktycznych od 3 lat organizowana jest kampania „Biała Wstążka”, która ma na celu stworzenie solidarności kobiet z mężczyznami pełniącymi znaczące role społeczne i zawodowe w Gminie Międzychód. Jednym z zadań zaproszonych gości było rozpowszechnienie akcji oraz uwrażliwienie na problem przemocy w rodzinie. Rozdano 150 zaproszeń dla różnych środowisk społecznych. W oddziaływaniach edukacyjnych wzięła udział młodzież klas 5 Szkoły Podstawowej nr 1 i Szkoły Podstawowej nr 2 z Międzychodu. Gościnnie wystąpiły dzieci z szamotulską grupą PAT wystawiając przedstawienie „W sieci”.

W ramach „Niebieskich Spotkań” specjalista do spraw przemocy w rodzinie spotkał się z trzema grupami zawodowymi, które są uprawnione do zakładania NK, omawiając logarytmy postępowania, grupy mogły się wypowiedzieć na temat swoich doświadczeń i problemów, a także odczuć (policja, pracownicy socjalni, pedagodzy).

W związku z niepokojącym wzrastającym zjawiskiem przemocy i agresji w szkole, z każdą klasą przeprowadzane są warsztaty i sporządzany klasowy kodeks postępowania. Objęte tym programem są wszystkie szkoły w Gminie. W tym zakresie odbyły się również posiedzenia Rad Pedagogicznych.

Organizowane są szkolenie podnoszące kwalifikacje i umiejętności zawodowe oraz kompetencyjne dla osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ II

Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej

2.1. Podmioty przewidziane do realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Zasoby instytucjonalne:

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Międzyzychów zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany Zarządzeniem Nr OG.0050.78.2019 Burmistrza Gminy Międzyzychów z dnia 23 grudnia 2019 r. W skład ZI wchodzi:

- przedstawiciele OPS,
- przedstawiciel Straży Miejskiej,
- przedstawiciel GKRPA,
- przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej,
- przedstawiciel Przychodni Lekarskiej „Provita”,
- przedstawiciel Szkoły Podstawowej nr 1,
- przedstawiciel Szkoły Podstawowej nr 2,
- przedstawiciel PCPR,
- przedstawiciel Sądu Rejonowego,
- przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji.

Tabela 6. Dane na Zespole Interdyscyplinarnego umożliwiającym realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> → wczesna diagnoza, → poradnictwo, → promocja i realizacja procedury „Niebieskie Karty”, → udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego, → wydawanie ulotek edukacyjno-informacyjnych, → organizowanie pomocy psychologicznej dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, → prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych, → udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy w rodzinie i uzależnień.
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	<ul style="list-style-type: none"> → realizacja działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
Placówki oświatowe	<ul style="list-style-type: none"> → wczesna diagnoza, → realizacja procedury „Niebieskie Karty”, → realizacja projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy, → udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Policja	<ul style="list-style-type: none"> → realizacja procedury „Niebieskie Karty”, → podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, → monitorowanie sytuacji rodziny z problemem przemocy, → udział w kampaniach profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Służba zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> → wczesna diagnoza, → przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy, → realizacja procedury „Niebieskie Karty”, → udział w kampaniach profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze	<ul style="list-style-type: none"> → diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, → podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, → inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, → rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, → inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, → opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, → monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, → dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Można wyróżnić również podmioty, które mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy w rodzinie, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak:

- instytucje kultury, sportu i rekreacji,
- instytucje kościelne.

Zasoby ludzkie:

Gmina w zakresie realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie współpracuje z osobami zawodowo zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie na szczeblu gminnym oraz powiatowym, do których należą m.in.:

- pracownicy PCPR,
- psycholodzy i pedagodzy,
- funkcjonariusze Policji,
- kuratorzy społeczni oraz zawodowi,
- pracownicy socjalni,
- prawnicy,
- lekarze pierwszego kontaktu,
- członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Poza obszarem Gminy mieszkańcy uzyskują pomoc i wsparcie w przypadku doświadczania przemocy w rodzinie w następujących instytucjach współpracujących z miejscowymi służbami pomocowymi:

- Sąd Rejonowy w Szamotułach,
- Prokuratura Rejonowa w Szamotułach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Szamotułach,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Międzychodzie.

2.2. Analiza SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

Grupy czynników w metodzie SWOT są definiowane w następujący sposób:

Mocne strony (wewnętrzne czynniki pozytywne) to przede wszystkim to, co wyróżnia na tle innych. Są to te dziedziny działalności, które tworzą potencjał i pozytywny wizerunek instytucji.

Słabe strony (wewnętrzne czynniki negatywne) to te aspekty funkcjonowania, które ograniczają sprawność i mogą blokować rozwój instytucji.

Szanse (zewnętrzne czynniki pozytywne) to wszystkie wydarzenia i procesy w otoczeniu, które tworzą sprzyjające dla instytucji sytuacje. Są to takie kierunki działalności, które mogą przynieść w przyszłości pozytywne, rozwojowe społecznie efekty.

Zagrożenia (zewnętrzne czynniki negatywne) to zbiór możliwych sytuacji i procesów, które mogą stworzyć niekorzystne dla instytucji warunki rozwoju w jego otoczeniu. Zagrożenia są postrzegane jako bariery, utrudnienia i możliwe niebezpieczeństwa dla zakładanych procesów.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasoby - instytucje i specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie). 2. Systematyczne doskonalenie realizacji procedury „Niebieska Karta”. 3. Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie. 4. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny. 5. Wnikliwa znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami. 6. Podejmowanie działań profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wysoki poziom stosowania przemocy w rodzinie przez mieszkańców Gminy. 2. Zagrożenie życia lub zdrowia dzieci w związku z występowaniem przemocy w rodzinie. 3. Kobiety i dzieci jako główne ofiary przemocy w rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą. 2. Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (realizacja Krajowego Programu Przemocy w Rodzinie). 3. Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy w rodzinie adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy w rodzinie. 4. Pozyskiwanie środków finansowych z nowych źródeł finansowania w miarę istnienia takich możliwości. 5. Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie (szkolenia dla różnych grup zawodowych).	<ol style="list-style-type: none"> 1. Negatywne wzorce zachowań społecznych. 2. Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy w rodzinie. 3. Powielanie negatywnych wzorców zachowań wśród dzieci i młodzieży. 4. Dzieci wychowujące się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wskutek odebrania ich z rodzin przemocowych. 5. Niekorzystny przekaz medialny w stosunku do służb zaufania publicznego.

ROZDZIAŁ III

3.1. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Międzychód, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie,
- osób, które stosują przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób zawodowo zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- władz miasta oraz miejskich radnych.

3.2. Celem głównym Programu jest:

Ograniczenie liczby osób doznających przemocy domowej oraz ją stosujących oraz podjęcie działań prewencyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Cel będzie realizowany w następujących obszarach:

- A. Profilaktyka i prewencja.
- B. Działalność korekcyjna i wsparcie środowisk, w których zdiagnozowana jest przemoc.
- C. Monitoring.

Cele szczegółowe Programu postawione na podstawie zidentyfikowanych problemów:

A. Profilaktyka i prewencja.

- A 1. Podniesienie świadomości społecznej w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.
- A 2. Poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży.
- A 3. Ograniczenie zjawiska przemocy domowej.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Stworzenie bazy danych: miejsc oraz instytucji udzielających pomocy oraz przekazanie zebranych informacji społeczności lokalnej.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba stworzonych baz danych. – Liczba podmiotów w bazach danych. – Liczba komunikatów przekazanych do społeczności lokalnej odnośnie instytucji pomocowych.	Realizator: Zespół Interdyscyplinarny. Współrealizatorzy: UMiG, Policja, GKRPA, OPS.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

2.	Realizacja kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny. Współrealizatorzy: UMiG, Policja, OPS, GKRPA, Straż Miejska, placówki oświatowe.
3.	Edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, informacje w mediach lokalnych.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zakupionych ulotek, plakatów, broszur. – Liczba informacji w mediach lokalnych dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie. – Liczba instytucji współpracujących ze sobą w zakresie edukacji publicznej. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny. Współrealizatorzy: UMiG, Policja, OPS, GKRPA, Straż Miejska, placówki oświatowe.
4.	Edukacja uczniów na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole oraz edukacja na temat sposobów rozwiązywania konfliktów.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych spotkań edukacyjnych oraz pogadanek. – Szacunkowa liczba odbiorców. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny Współrealizatorzy: UMiG, policja, GKRPA, placówki oświatowe.
5.	Prowadzenie poradnictwa dla rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba placówek realizujących zadanie. – Szacunkowa liczba odbiorców działań. – Liczba udzielonych porad. 	Realizatorzy: UMiG, GKRPA, OPS.
6.	Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów itp.).	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba świetlic działających na terenie gminy. – Liczba uczestników zajęć w świetlicach. – Czas trwania zajęć (godziny). – Liczba organizowanych zajęć w tygodniu. 	Realizatorzy: GKRPA, OPS, UG, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury.
7.	Zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących zachowań agresywnych wśród uczniów oraz przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zorganizowanych szkoleń. – Szacunkowa liczba uczestników szkoleń. – Opinia uczestników programu na temat przydatności treści przekazanych w programie (ewaluacja pre i post test). 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, OPS, UG, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

B. Działalność korekcyjna i wsparcie środowisk, w których zdiagnozowana jest przemoc.

B 1. Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy.

B 2. Podniesienie kompetencji instytucji i służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.

B 3. Zintensyfikowanie działań prowadzonych przez zespół interdyscyplinarny oraz grupy robocze realizujące procedurę „Niebieskie Karty”.

B 4 . Poprawa jakości działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy w rodzinie.	– Liczba jednostek pomocowych współpracujących ze sobą w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Realizatorzy: OPS.
2.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz ośrodka interwencji kryzysowej.	– Liczba miejsc w ośrodkach wsparcia i interwencji kryzysowej dla ofiar przemocy rodzinie. – Liczba osób, które skorzystały z tej formy pomocy.	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, OPS.
3.	Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.	– Liczba udzielonych porad osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. – Liczba osób które skorzystały z pomocy z formie bezpłatnego poradnictwa. – Liczba instytucji zapewniających bezpłatny dostęp do poradnictwa.	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny. Współrealizatorzy: UMiG, GKRPA, OPS.
4.	Informowanie o dostępie do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.	– Liczba udostępnionych informacji nt. bezpłatnego badania lekarskiego.	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia. Współrealizatorzy: UMiG, GKRPA, OPS.
5.	Realizacja procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.	– Liczba podmiotów współpracujących ze sobą w kwestii zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Realizatorzy: OPS, Policja, placówki ochrony zdrowia.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

6.	Upowszechnienie metod pracy socjalnej poprzez podejściu skoncentrowane na upodmiotowieniu klienta.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba rodzin doświadczających przemocy w rodzinie objętych pracą socjalną. – Czas trwania pracy socjalnej z rodziną. 	Realizatorzy: OPS.
7.	Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla profesjonalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba szkoleń, konferencji, seminariów, wizyt studyjnych. – Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach, seminariach. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny. Współrealizatorzy: GKRPA, OPS, UMiG.
8.	Organizowanie wizyt studyjnych, superwizji.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba superwizji, grup wsparcia. – Liczba osób uczestnicząca w superwizji, grupach wsparcia. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA, OPS, placówki oświatowe.

C. Monitoring.

C 1. Okresowa ocena stanu zagrożenia problemem przemocy domowej na terenie gminy Międzychód.

Lp.	Zadanie	Wskaźnik	Realizatorzy
1.	Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zgłaszanych do ZI. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny.
2.	Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych działań profilaktycznych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny.
3.	Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba zrealizowanych procedur „Niebieskie Karty”. – Liczba rodzin, w których ustała przemoc po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”. 	Realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny, OPS, Policja.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

3.3. Realizatorzy Programu

- Urząd Miasta i Gminy,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzychodzie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówki Ochrony Zdrowia,
- Organizacje Pozarządowe,
- Placówki oświatowe,
- Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury,
- Kościoły i związki wyznaniowe,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa.

3.4. Przewidywane efekty realizacji Programu

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Podnoszenie systematycznie wiedzy osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Budowa spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.5. Finansowanie Programu

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026 finansowane będą z budżetu gminy Międzychód oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł w miarę możliwości.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026**

3.6. Harmonogram realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Na podstawie określonych celów Programu w poprzednim rozdziale, w poniższej tabeli znajdują się wytyczone ramy czasowe realizacji zadań, które mają pomóc osiągnąć wyznaczone cele.

zadanie \ rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Stworzenie bazy danych: miejsc oraz instytucji udzielających pomocy oraz przekazanie zebranych informacji społeczności lokalnej.	X		X		X	X
Realizacja kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X	X	X	X	X	X
Edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, informacje w mediach lokalnych.	X	X	X	X	X	X
Edukacja uczniów na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole oraz edukacja na temat sposobów rozwiązywania konfliktów.	X	X	X	X	X	X
Prowadzenie poradnictwa dla rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci.	X	X	X	X	X	X
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów itp.).	X	X	X	X	X	X
Zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących zachowań agresywnych wśród uczniów oraz przemocy w rodzinie.	X		X		X	X
Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy w rodzinie.	X					
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz ośrodka interwencji kryzysowej.	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia.	X	X	X	X	X	X

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

Informowanie o dostępie do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie.	X	X	X	X	X	X
Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie.	X	X	X	X	X	X
Upowszechnienie metod pracy socjalnej poprzez podejściu skoncentrowane na upodmiotowieniu klienta.	X	X	X	X	X	X
Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla profesjonalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	X		X		X	X
Organizowanie wizyt studyjnych, superwizji.	X	X	X	X	X	X
Monitorowanie procedury „Niebieskie Karty” oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.	X	X	X	X	X	X
Diagnozowanie i stałe monitorowanie problemu przemocy w rodzinie na terenie gminy.	X		X		X	X
Badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu.	X		X		X	X

3.7. Ewaluacja Programu

Ewaluacja - Jej celem jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemoc w Rodzinie powinny opierać się na:

1. Ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu.
2. Ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej.
3. Opracowanie rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2026

W ramach ewaluacji należy przyjąć zróżnicowane metody pomiaru, tj.:

- analizę dokumentów,
- badanie ankietowe adresatów Programu,
- badanie poprzez zogniskowany wywiad grupowy realizatorów Programu.

Do skutecznego pomiaru rezultatów realizowanych działań należy zastosować kartę oceny, która znajduje się poniżej.

KARTA OCENY

Nr zadania:.....

Tytuł:.....

Realizator:.....

CELE		DZIAŁANIA		REZULTATY			Uwagi
ogóle	szczegółowe	zaplanowane	zrealizowane	założone	osiągnięte	Dodatkowe (wartość dodatnia)	

1. DOŚWIADCZENIE REALIZATORA PROGRAMU

1.1. Dotychczas realizowane programy profilaktyczne: .....

2. ADEKWATNOŚĆ

2.1. Grupa docelowa (do kogo skierowany był projekt?): .....

2.2. Potrzeby beneficjentów (czy i w jaki sposób je badano?) .....

3. UŻYTECZNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

3.1. Co może wskazywać na dużą przydatność rezultatów dla beneficjentów? .....

3.2. Co może wskazywać na małą przydatność rezultatów dla beneficjentów? .....

4. SKUTECZNOŚĆ

4.1. Stosunek ilości działań założonych do osiągniętych: .....

4.1.1. Ilość działań zrealizowanych częściowo.....

4.2. Stosunek ilości rezultatów założonych do osiągniętych: .....

4.2.1. Ilość rezultatów osiągniętych częściowo.....

5. EFEKTYWNOŚĆ (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

5.1. Czynniki ułatwiające osiągnięcie rezultatów: .....

5.2. Czynniki utrudniające osiągnięcie rezultatów: .....

6. TRWAŁOŚĆ REZULTATÓW (na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniu)

6.1. Czynniki, które mogą ją zwiększać: .....

6.2. Czynniki, które mogą ją zmniejszać: .....

Na podstawie analizy realizowanego Programu i sprawozdań, dyrektor OPS sporządzi zbiorcze sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Gminy do końca pierwszego kwartału roku następnego.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2020 r. poz. 218) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

Spis tabel i wykresów

Tabele

Tabela 1. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie w latach 2017-2019.....	9
Tabela 2. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty	10
Tabela 3. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”.....	10
Tabela 4. Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	11
Tabela 5. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom	11
Tabela 6. Dane na Zespole Interdyscyplinarnego umożliwiających realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wraz z obszarami ich działania.....	14

Wykresy

Wykres 1. Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2017-2019	9
Wykres 2. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w latach 2017-2019	9
Wykres 3. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”	10
Wykres 4. Liczba rodzin którym OPS udzielił wsparcia z powodu przemocy w rodzinie	11
Wykres 5. Interwencje domowe Policji.....	13

Mapy

Mapa 1. Jednostki referencyjne gminy Międzychód.....	7
--	---

